

İhalenin sözleşmeye bağlanmasından önce geçici teminat mektubunun irat kaydı idari işlem niteliğinde olup, denetiminin idari yargının görev alanında olduğu hakkında.

T.C.

DANIŞTAY

Onuncu Daire

Esas No : 2003/2683

Karar No : 2005/1981

Özeti : İhalenin sözleşmeye bağlanmasından önce geçici teminat mektubunun irat kaydı idari işlem niteliğinde olup, denetiminin idari yargının görev alanında olduğu hakkında.

Temyiz Eden (Davacı): ... Kimyevi Maddeler İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.

Vekili : Av. ...

Davalı : Maliye Bakanlığı ANKARA

İstemin Özeti : Gebze – Muallimköyü sınırlarında bulunan 12 pafta 3318 sayılı

Hazine adına kayıtlı taşınmazın 30.5.2002 tarihinde yapılan ve davacı üzerinde kalan satış

291

ihalesinin feshi talebiyle yapılan başvurunun reddi ve teminatın irat kaydedilmesine ilişkin

işleminin iptali istemiyle açılan dava sonucu Sakarya 1. İdare Mahkemesince, davanın görev

yönünden reddi yolunda verilen 31.12.2002 tarih ve E:2002/1237, K:2002/1996 sayılı

kararın temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Yerinde olmadığı ileri sürülen temyiz isteminin reddi gerektiği

savunulmaktadır.

D.Tetkik Hakimi: Elmas Mucukgil

Düşüncesi : İhalenin sözleşmeye bağlanmasından önce geçici teminat

mektubunun irat kaydı, ihalenin iptali istemine bağlı tek yanlı idarece tesis edilecek bir idari

işlem niteliği taşımakta olup, davacı üzerinde kalan ihalenin iptali ile geçici teminatın iadesi

istemiyle yapılan başvurunun reddi üzerine açılan bu davada, uyuşmazlığın ihale bedelinin

ödenmesi aşamasında meydana geldiği dikkate alındığında ihalenin kesinleştiğinden

sözedilemeyeceğinden davanın adli yargıda görüm ve çözümü gerektiği yolunda verilen idare

mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı: Bilgin Arısan

Düşüncesi : İdare ve vergi mahkemelerince verilen kararların temyizen

incelenerek bozulabilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinin

birinci fıkrasında belirtilen nedenlerin bulunması gerekmektedir.

Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, söz konusu maddede yazılı nedenlerden

hiçbirisine uymadığından, istemin reddi ile temyiz edilen Mahkeme kararının onanmasının

uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince gereği görüşüldü:

Dava, Gebze – Muallimköyü sınırlarında bulunan 12 pafta 3318 sayılı Hazine adına

kayıtlı taşınmazın 30.5.2002 tarihinde yapılan ve üzerinde kalan satış ihalesinin feshi

talebiyle yapılan başvurunun reddi ve teminatın irat kaydedilmesine ilişkin işlemin iptali

istemiyle açılmıştır.

İdare mahkemesince, ihalenin sonuçlanmasından sonra oluşan ve sözleşmeden

kaynaklanan alacak verecek konusunda, meydana gelen uyuşmazlığın görüm ve çözümünde

adli yargı yerleri görevli olduğundan davanın esasının incelenmesi olanağı bulunmadığı

gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar verilmiştir.

Davacı, hukuka uyarlık bulunmadığı iddiasıyla anılan idare mahkemesi kararının

temyizen incelenerek bozulmasını istemektedir.

8.9.1983 gün ve 2886 sayılı Devlet İhale Yasası'nın 1. maddesinde, genel bütçeye

dahil dairelerle, katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin, alım, satım, hizmet ,

yapım, kira, trampa mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Yasada yazılı

hükümlere göre yürütüleceği öngörülmüş, 53.maddesinde, bütün ihalelerin bir sözleşmeye

bağlanacağı, sözleşmenin idare adına ita amiri tarafından imzalanacağı kuralına yer

verilmiştir.

Bu Yasa hükümlerine göre yapılan ihalenin, ihale kararının kesinleşmesine kadar

idarece tesis olunan işlemleri kapsadığı Yasa'nın incelenmesinden anlaşılmaktadır.

2886 sayılı İhale Yasasına dayanılarak sözleşme aşamasına kadar idarece alınan

kararlar ve yapılan işlemler idari niteliktedir. İhale kararı alınması, ihale şartlarının tespiti,

şartnamenin hazırlanması, tahmini bedel tayini, ihale komisyonun teşkili, ihalenin ilanı,

tekliflerin değerlendirilmesi, ihale kararı, komisyonun ihaleyi yapıp yapmamakta serbest

olması, ihale kararının onayı ve iptali gibi tüm hazırlıkların, idarenin, yasanın verdiği yetkiye

dayanılarak gerçekleştirdiği tek yanlı ve buyurucu nitelikte bir dizi işlemler olduğu

görülmektedir. Bu nedenle bu tür işlemlere karşı açılacak davalar idari yargının görevinde

olup sözleşmenin imzalanmasından sonra sözleşme hükümlerinin uygulanmasından

kaynaklanan uyuşmazlıklar ise adli yargının görevine girecektir.

292

Dava dosyasının incelenmesinden, Gebze İlçesi Muallimköy sınırları içerisinde

bulunan 12 pafta, 3318 parsel no'lu taşınmazın 30.5.2002 tarihinde yapılan satış ihalesinin

davacı üzerinde kaldığı, 17.6.2002 tarihinde onaylanarak 24.6.2002 tarihli yazıyla davacıya

15 gün içerisinde satış bedelinin ödenmesi aksi halde ihalenin, feshedilerek geçici teminatın

Hazineye irat kaydedileceğinin bildirildiği, davacının 19.6.2002 tarihli başvuru ile ihaleye

konu alanın 22.5.2002 tarihli tescil ile Organize Sanayi Bölgesi sınırları içerisinde kaldığından,

bahisle ihalenin iptal edilerek teminatın iadesini istediği, dava konusu işlemle bu talebin reddi

üzerine bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Henüz ihale sonrası sözleşme aşamasına gelinmediği, ihale

bedelinin ödenmemesi

halinde geçici teminat mektubunun davacıya iade edilip edilmeyeceği noktasından

kaynaklanan bu uyuşmazlıkta, idarenin ihaleyi iptal etmesinden sonra geçici teminat

mektubunu iade etmemesi ihalenin iptaline bağlı bir idari işlem niteliği taşımakta olduğundan

bu işlemin Yasaya uygun olup olmadığının denetimi de idari yargının görevi içerisinde yer

almaktadır.

Bu durumda dava konusu işlemin adli yargı yerinde irdelenip karar verilmesi

gerektiği yolunda verilen idare mahkemesi kararında hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, davacı temyiz isteminin kabulü ile Sakarya 1. İdare

Mahkemesinin 31.12.2002 tarih ve E:2002/1237, K:2002/1996 sayılı kararının bozulmasına,

yeniden karar verilmek üzere dosyanın anılan mahkemeye iadesine 20.4.2005 tarihinde

oybirliğiyle karar verildi.